

TR Královéhradecko

Iveta Hennetmairová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Výukový materiál zpracován v rámci projektu
EU peníze školám**

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Iveta Hennetmairová, DiS.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské
poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).*

- Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0229
- Šablona: III/2
- Č. materiálu: VY_32_INOVACE_29
- Datum vytvoření: 10.3.2013
- Ročník: 1
- Předmět: Metodika a technika cestovního ruchu
- Vzdělávací oblast: Odborné vzdělávání
- Tematická oblast: Turistické regiony České republiky

Anotace:

žák se seznámí s TR Královéhradecko, s jeho kulturními, přírodními, technickými a jinými turistickými atraktivitami

TR KRÁLOVEHRADECKO

TO Kladské pomezí

TO Hradecko

TO Orlické hory a Podorlicko

TO

- Turistické oblasti
  - Kladské pomezí
  - Hradecko
  - Orlické Hory a Podorlicko

Charakteristika regionu – přírodní a technické atraktivity

- skalní města a stolové hory –
  - Adršpašsko-teplické skály
  - Broumovské stěny
  - Kočičí skály na Ostaši
  - Peklo u Nového Města nad Metují
- vojenské pevnosti
- barokní pevnostní město Josefov s přístupným labyrintem podzemních chodeb

TO Kladské pomezí – turistické atraktivity

- Babiččino údolí
- Zámek Ratibořice
- Náchod
- Broumov, Broumovský klášter
- Josefov u Jaroměře
- Nové Město nad Metují, zámek
- Adršpašské skalní město
- Údolí Peklo
- Nádrž Rozkoš

Josefov

- Pevnost Josefov postavena na konci 18. st. z podnětu císaře Josefa II.
- Měla sloužit k ochraně zemských hranic proti Prusku.
- Vrchol evropského pevnostního stavitelství.
- Pevnost byla od počátku stavěna jako město, proto je též významným urbanistickým celkem s pravoúhlou uliční sítí a domovní zástavbou.
- Hlavní vojenské budovy nesou rysy empírového slohu.
- Dominantou Josefova je posádkový kostel a jeho zdaleka viditelná věž.

Peklo

- Údolí Peklo je romantické údolí při soutoku Metuje s Olešenkou mezi Novým Městem nad Metují a Náchodem.
- Stojí tu stylová výletní restaurace přestavěná roku 1912 z původního mlýna zvaného Pekelec podle návrhu architekta Dušana Jurkoviče

Náchod

- Hrad a pravděpodobně i město Náchod založeno v polovině 13. století rytířem Hronem.
- Z gotického hradu na renesanční zámek bylo středověké sídlo přestavěno rodem Smiřických na přelomu 16. a 17. století.
- Zámek pak postupně vlastnili Ada Erdman Trčka z Lípy, italský šlechtic Ottavo Piccolomini de Arragona, Petr Biron, vévoda Turonský a Zaháňský, poté jeho dcera Kateřina Vilemína.
- Roku 1842 panství zakoupil kníže Jiří Vilém Schaumburg-Lippe pro svého druhorozeného syna Viléma Karla Augusta a založil tak náchodskou sekundogenituru rodu.
- Tato německá knížata na Náchodě vládla až do konce II. světové války.
- Od konfiskace knížecího velkostatku 21. 6. 1945 je zámek majetkem státu.

Zámek Náchod - popis

- Zámek tvoří rozsáhlý stavební komplex o pěti nádvořích .
- Svou dnešní architektonickou podobu získal v době baroka v 17. a 18. století.
- Zámecké expozice - sbírka řádů a medailí po knížecí rodině Schaumburg-Lippe, tvoří ji zhruba 350 kusů medailí, řádů, vyznamenání, uchovalo se také asi 650 kusů mincí.
- Atraktivní jsou taktéž salony druhého patra s malovanými trémovými stropy ze stejného období, rozsáhlou kolekcí obrazů a expozici nazvanou **Na dvoře vévodském**, která se tematicky vztahuje k závěru 18. a první polovině 19. století, kdy náchodské panství vlastnil Petr Biron vévoda Kuronský a Zaháňský.
- Panství pak převzala jeho dcera Kateřina Vilemína, známá jako „paní kněžna“ z románu Babička od Boženy Němcové.
- Medvědárium zřízeno na náchodském zámku v roce 1995 úpravou bývalého hradního příkopu, obývají nyní dva medvědi – Dáša a Ludvík.

Broumov

- Počátky Broumova jsou spojené s působením nejstaršího mužského řeholního řádu u nás – benediktíny.
- První písemná zmínka o Broumově je z roku 1256.
- Roku 1348 ho Karel IV. povýšil na město. Benediktinský klášter dostal svoji současnou podobu v době baroka.
- Dnes je národní kulturní památkou.

Broumovský klášter

- Areál kláštera stojí v těsné blízkosti náměstí, na nejvyšším místě skalního ostrohu nad řekou Stěnavou.
- Turisté s průvodcem se dostanou do klášterního kostela sv. Vojtěcha, sakristie a refektáře (společná jídelna mnichů v křesťanských klášterech nebo řeholních domech, ale i v jiných sakrálních stavbách, sloužila ale i k jiným účelům, např. modlitbám či meditaci).
- Je zde vystavena kopie tzv. Turínského plátna, které se v kostele našlo v roce 1999) a pochází z roku 1651.
- Další rarita je klášterní knihovna, která patří mezi vzácně dochované klášterní knihovny v České republice, je v ní uloženo přibližně 17 tisíc svazků.
- Klášter je oblíbenou lokací filmařů. Natáčel se tam televizní seriál F. L. Věk nebo český historický snímek Řád.

Originál Turínského plátna

- **Turínské plátno** je relikvie, o níž se zejména v katolické církvi traduje, že je plátnem, do nějž krátce po ukřižování bylo zahaleno tělo Ježíše Krista, poté co jej z kříže sňali Josef z Arimatie a Nikodém.
- Na plátně je pouhým okem viditelný otisk mužské postavy.
- Název plátna je odvozen od italského města Turín, kde je tato relikvie od roku 1578 uchovávána.

Turínské plátno

- V roce 1999 byla v opatském kostele sv. Vojtěcha nad kaplí sv. Kříže za zlaceným štukovým věncem s nápisem SANCTA SINDON v dřevěné schránce nalezena unikátní kopie Turínského plátna z roku 1651.
- U plátna byla přiložena autentika (průvodní listina), z které je zřejmé, že plátno daroval v roce 1651 turínský arcibiskup Julius Caesar Bergiria opatu u sv. Mikuláše na Starém Městě pražském, pozdějšímu pražskému arcibiskupovi Matoušovi Ferdinandovi Sobkovi z Bílenberka. Ten ji za svého života daroval broumovskému klášteru.
- V dokumentu je uvedeno, že kopie byla při slavnostním obřadu dotýkána s originálem a vyjmenovává slavné účastníky ceremonie. Rovněž zaznamenává jména osob, kteří plátno M. F. Sobkovi z Itálie do Čech doručili.
- Broumovská kopie je téměř rozměrově shodná s originálem (4,36 m délka a 1,1 m šířka). Obraz na lněném plátně s klasickou vazbou osnova - útek (na rozdíl od originálu) je namalován čtyřmi odstíny hnědavé barvy (přírodní pigment).
- Na plátně je zvláštním způsobem vidět postava o výšce 170 až 180 cm z přední a zadní strany. Uprostřed je namalován nápis EXTRACTVM AB ORIGINALI (vytaženo z originálu).

Zámek Nové Město nad Metují

- Původní hrad založen roku 1501 Janem Černčickým z Kácova.
- Za dalších majitelů v pol. 16. století, Pernštejnů, a hlavně v 2. pol. 16. století za Štubenberků, nabyl hrad podoby zámku, jehož půdorys je v podstatě dodnes zachován.
- Štubenberkům bylo panství pro jejich účast na stavovském povstání zkonfiskováno.
- Po krátké držbě Albrechtem z Valdštejna, získávají panství skotští Leslieové, kteří zámek přestavěli v pol. 17. století do barokní podoby.
- Barokní interiér se bohatě projevil v kapli, v pokojích a sálech 2. poschodí, kde stropy zdobí obrazy z antických dějin a mytologie od barokního malíře F. V. Hárovníka, jež jsou vsazeny do bohatého štukového orámování.
- V zámecké zahradě upoutají pozornost barokní sošky Matyáše Bernarda Brauna a je možné navštívit nově upravenou spodní část zámecké zahrady. Nadále je možné vystoupat na věž Máselnici.

Rozkoš

- Údolní přehrada Rozkoš tvoří regulátor při tání sněhu v Krkonoších, při letních lijácích, průtržích a povodních.
- Po dobudování sítě zavlažovacích zařízení může zajistit vláhu 35 000 ha zemědělské půdy v Polabí i nepřetržitou lodní dopravu po Labi až do Pardubic.
- Přehrada je vyhledávaným rekreačním střediskem a rájem vodních sportů.
- Je nazývána také přehradním jezerem či východočeským mořem.

Použité zdroje

- DAVID, Petr; SOUKUP, Vladimír. *Velká turistická encyklopedie – Královéhradecký kraj*. Praha: Knižní klub, 2009, ISBN 978-80-242-1941-7.
- THOMA, Zdeněk., THOMOVÁ Soňa. *Česko*. Praha: Slovart, 1994. ISBN 80-7209-407-6.
- TŘICÁTNÍK, Jan. *Geografie cestovního ruchu České republiky*. České Budějovice: JU ZF, 1996, ISBN 8070401966, 9788070401965.
- SONKOVÁ, Pavlína. *Oblasti cestovního ruchu v České republice*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav lázeňství, gastronomie a turismu, 2012, ISBN 978-80-7248-716-5.